IT WAS

Blue Ribbon

BAKING POWDER

THAT DID THE TRICK!

Det kyrkliga nutidsläget

Av Prof. C. H. Lager.

Tre samfund och vissa mindre grupper utöva religiöst inflytande bland svenskarna i Canada. Den som under årens lopp sympatiskt samverkat med dem och känner de begränsade resurser, de förfogat över, samt de såregna och hämmande förhållanden, under vilka de måst arbeta, tvekar ej att helhjärtat erkänna, att andliga skördar, stundom rika andliga skördar, inhöstats, även om under senare år vissa fält blivit uthaglade eller på grund av rägnbrist förtorkat under en prövande sol.

Ingen sann kyrkans vän är tillfredsställd med de vunna resultaten. De tre samfunden, som äro ungefär jämnstarka, räkna tillsammans ej mer än 3,000 aktiva medlemmar, ehuru naturligvis deras inflytande sträcker sig till åtskilliga andra tusental. Om nu svenskarnas antal i detta land uppgår till 100,000 och även de under krigsåren sjönko till 75,000 samt angloseringsprocessen reducerat dem till praktiskt 40,000, så äro kyrkorna likväl ännu långt från det mål, de föresatt sig. Detta faktum framträder i naken och skriande verklighet, då man sommar efter sommar besöker de talrika svenska distrikten, kringspridda från norr till söder, från öster till vester i prärieprovinserna. Säkert mer än ett hundra viktiga fält, där en 30,000 svenskar bygga och bo, ha ännu litet eller intet berörts av de svenska samfunden. Ingen kyrka finnes, ingen religiös predikan, ingen söndagsskolan, ingen sång-, ungdoms- eller kvinnoförening. Visserligen torde enstaka familjer med särskilt framstående bildning och moralisk karaktär finnas i dessa försummade distrikt, och deras goda och omdanande inflytande kan ej överskattas, men dessa enstaka ljus synas vara gleesare än stjärnor på klar natthimmel. Det intellektuella och moraliska tillståndet i dessa samhällen, där ingen kyrklig verksamhet ännu upptagits, står ofta på en beklagligt låg ebb. Många barn ha ej ens fått fullborda sin folkskolebildning, goda böcker äro sällsynta, bydansen, kortleken och kanske ännu glaset, utgöra ungdomens andliga spis, medan det sociala medvetandet, som söker beskydda och tjäna medbrodern, ej ens fått tillfälle utveckla sig till en samhällskraft, som skulle döda giftiga tungor och det förödande bygrälet, som allmänt i ett nybyggaresamhälle.

De kyrkliga samfunden fylla ej sin höga uppgift, förrän de tillfredsställande fylla de andliga kraven icke blott hos sina egna medlemmar, utan även hos de utomstående. Detta kräver intensiv och livslevande verksamhet ej blott på de redan betarbetade fälten, utan även och kanske ännu mer i de försummade distrikten, där kanske ingen verkligt religiöe verksamhet bedrivits på 15—25 år. De enastående tillfällen, en levande och vaken Kristi kyrka, som verkligen äger ett budskap till samtiden, har bland svenskarna i Canada, tillfällen att vara en social, kulturell, moralisk och framför allt religiös livskälla, bevisas bäst av de skriande krav, som nå oss från försummade fält.

De svenska samfunden äga vissa församlingar, som under de senaste åren utvecklat en normal, livlig och aggressiv verksamhet. Detta är uppmuntrande. Men å andra sidan torde det böra erkännas, att andra församlingar antingen stått stilla eller börjat allvarligt retirera. Detta öppna sanningen, ehuru verksamheten sin mindre uppmuntrande natur ej harmoniera med vissa glödande missionsrapporter, som avgivas vid konferenserna. En viss person torde finna intresse i att ignorera den nakna sanningen, ehuru verksamheten därigneom kommer att ännu mera lida. Vi ha någon gång hört rapporter av ungefär följande lydelse: "Döda tre, utflyttade två, uteslutna en, tillökning ingen, medlemsantalet 13. Vi vänta stora ting i framtiden". Detta påminner om irländaren, som föll ut genom fönstret på sjunde våningen. Då han passerade fönstret på första våningen, ropade han segersäll: "I'm allright so far!"

Den bittra sanningen, att vissa församlingar ha minskats, torde kunna något förklaras av utflyttningen under krigsåren samt den synnerligast då pågående angloseringen, men dessa fakta förmå ej förklara, varför så många församlingar ha delvis eller helt förlorat barnen och ungdomen samt den dagligen växande skara, vars religiösa intressen uppgå i samhällets sociala reformsträvanden och synnerligast i arbetarrörelsen. Här ligga kyrkans verkliga problem. Den som ej kan inse detta, är endast lik den, som på grund av skogen, ej kan se träden. Att, som så ofta och frikostigt göres, fritvå händerna genom att beskylla nutidens barn och ungdom för värre moralisk förvillelse, än man visste av i fars och farfars tid, endast aggraverar situationen. Varför förbättrar då ej kyrkan moralen? Jag tror ej, att ungdomens moral varit försämrad i dag, om kyrkan gjort sin plikt. Månne det ej hade varit möjligt att förebygga denna barnens, ungdomens och de sociala reformvännernas migrering från kyrkan i många svenska samhällen i Canada, om kyrkans män i stället för att försumma, ignorera, sära och kanske onödigt utstöta det element, som borde ha varit kyrkans livsblod och utan vilket församlingens existens under nästa generation riskeras, hade allvarligt och sympatiskt studerat de genomgripande problem, som konfrontera vår tids uppväxande släkte och väsentligt reagera på barnens, ungdomens och arbetarklassens religiösa känslor, beslut och handlingar? Har ej kyrkan försummat gynnsamma tillfällen?

De svenska samfunden i Canada kunde utveckla en starkare livskraft samt bättre än hittills fylla sin mission: att leda människosjälar till harmoni med Gud, att upprätta mänsklighetens broderskap samt leda individen och samhället att förverkliga Kristi bud: "Du skall älska din nästa som dig själv". Vi skola här anföra några fakta, som vi anse kunna gagna samfundens missionstanke.

Kyrkans män måste kunna förstå samtidens folkröster. Då jag som tolvårig ingick i en blåbandsförening i Sverige, fruktade somliga, att jag riskerade min religion. En svensk samtida i Canada meddelade oss för något år sedan, att en kristen församling ej skulle identifiera sig med samhällsförbättrande reformrörelser. Om någon påyrkade kvinnans rösträtt, skydd mot olycksfall i farliga fabriker, förbud mot att ruinera minderåriga barns hälsa genom tungt fabriksarbete eller fordrade, att arbetaren skulle ha skälig ersättning för det arbete han utfört, ja, då kallades han socialist och, då denna epitet utnött udden, bolsjevik, och, då den förskräckliga epiteten nu också förlorat skrämkraften, kallas man — jag vet inte vad. Samhällsfarlig är han dock. Tänk, om kyrkliga män, som ställa sig fientliga mot sociala reformsträvanden, emedan de på ytan hittills stundom antagit obehagliga former, kunde skåda ned till deras ursprung. Då kanske man upptäckte, att ej allt, som kallas självskt, är självskt, att även bland bortstötta skaror en röst ljuder: "Du skall älska din nästa som dig själv".

Två irländare riskerade vänskapen en dag, då de diskuterade, huruvida solen eller månen var mest nyttig för jordens barn. A påstod, att solen var nyttigast, emedan den gav mer ljus och värme än månen. B. däremot vågade nacken på att månen var nyttigast, ty, sade han, ehuru den endast giver svagt ljus, lyser den likväl, då det är mörkt och ljuset kan behövas, medan solen endast lyser och värmer under dagen, då det är ljust och varmt i alla fall. Tänk, om Majk ändå hade förmått tränga sig under den förvillande ytan, ned till

Kyrkans män böra i tal och skrift klargöra, att utomstående fördomar och misstankar ej alltid äga grund. För närvarande reser i Canadas svenska samhällen en man, som då han studerade till metodistpredikant i Sverige, av en för mig ej tillfredsställande känd anledning misslyckades i examina. Sedan dess har han inagit en antagonistisk ståndpunkt till metodistkyrkan och sedan kriget även till andra kyrkor. Han synes älska att kalla kyrkans medlemmar "djävulsdyrkare", och denna förtroendeingivande titel tillämpar han okvalifierat på de svenska samfundens medlemmar i Canada. Detta är ogrannlaga. Att de krigförande nationerna understöddes av sina statskyrkor och även delvis av vissa andra kyrkliga ledare, kan ej bestridas. Tysklands kristna blödde ju i ett "försvarskrig", turken för sin religion och de alliérade för fosterlandets försvar och demokratiens säkerhet! Om detta tages i betänkande, måste vi skilja mellan krig och krig. Jag skulle vilja fråga, vad Tysklands socialistskaror gjorde under kriget. Slogos de ej som onda andar? Men jag tror mig veta att tolv tyska pastorer, som emedan de vägrade gå och "döda sina franska och engelska bröder", uppliniorades mot en vägg och arkebuserades. Djävulsdyrkare, eller hur? Vilka var det, som dikterade de hårdaste fredsvillkoren i Paris? Var det ej de socialistiska fransmännen? Och är det ej samma socialister, som nu söka "rock the boat" i Washington? Svenska samfunden i Canada ansågos ej vara krigsvänliga, de voro allvarligt misstänkta, och flera av deras pastorer voro så "krigiska", att de fingo sin post öppnad av censuren. Det var en svensk socialist, som ivrade för de skandinaviska bataljonerna i Winnipeg. Ett namn gör ingen till militarist eller pacifist. Namnförändring är ej naturförändring.

Samfundens verksamhet kräver, att barnen, de yngre krafterna, som snart måste bliva ledare, erhålla en praktisk och gedigen högre skolbildning. De flesta svenska församlingar i Canada lida en beklaglig brist på ledare, även i föreningarna och söndagsskolan. Vi känna en församling, som inom sitt samfund är numeriskt störst och sannolikt mest livskraftig. Då vi närmare undersöka fältet, ledas vi att tro, att proportionellt sett ingen svensk församling i Canada har en så hög procnet av högre bildad ungdom som just denna. De som skola bliva församlingarnas herdar och lärare, böra, om de skola vinna största möjliga framgång, få sin grundläggande allmänbildning här i Canada. Sedan torde de i nödfall kunna taga sin teologiska utbildning nedanför gränsen. Men de, som sändas till U.S. att där taga både den förberedande och den teologiska kursen, äro därmed i nästan varje fall helt förlorade för Canada. De ha givits till rike Onkel Sam, som behåller dem. Intet samfund kommer att växa sig starkt i Canada, förrän dess pastorer och ledare fått åtminstone sin förberedande allmänbildning i canadensisk atmosfär, varigenom de förstå och förmå vinna de barn och unga, som nu växa upp under canadensiskt inflytande.

Samfundens framgång kommer att väsentligen bero på deras demokratiska styrelseform. Vår tid tolererar ej autokratisk regering, den kräver folkstyrelse, ej blott skenbar, utan verklig. I västra Canada, där församlingarna äro små, vitt spridda och ofta sakna ledarekrafter, böra de, som fått sig ledarskap anförtrott, ej ockra därpå, utan så mycket finkänsligare respektera folkviljan. Mer än ett samfund torde ha visat, vad risk den tager, som under religiös vädjan hemligt utarbetar och genomdriver självska och autokratiska planer. Att leda en församling är ej att regera; det är snarare att hjälpa varje medlem att kunna uttrycka sin egen känsla och tanke.

Samfunden behöva ett förnyat missionsintresse. Om en församling ej sträcker sina aspirationer till nya missionsfält, hemma eller i främmande land, skall den snart börja ett tynande liv. Och den bästa och kanske enda räddning för den döende församlingen är, att den lägger nätet på djupare vatten, upptager energiskt missionsarbete på nya fält. Detta uppväcker intresse, ansvarskänsla, uppofring och levnadsfröjd. Det räddar den tynande gruppen och uppkallar liv på nya fält.

Skall det kristliga livet begränsa sig till en privat andlig mysticism, som saknar medvetande? Jag betvivlar detta. Historien känner åtskilliga livsyttringar, som tagit form av en mysticism, som saknat intresse för omgivningen, medmänniskan, men varje sådan rörelse, som dock kunde ha utvecklat sig till en mäktig och aggressiv kraft, har skrivit sin dödsruna, då den glömde medbrodern. Det finnes ett berättigat socialt evangelium. Kristi församling är kallad att omdana denna värld, så att dess medlemmar må kunna leva ett kristligt liv och de utomstående må kunna vinnas. Den nuvarande striden mellan kapital och arbete, mellan arbetare och arbetare, är ett sorgligt och fruktansvärt hinder för religiöst framåtskridande, och desto förr striden kan avblåsas och verklig fred grundas på det allmänna broderskapets nivå, desto bättre för kristendomen.

Betänkliga misstag begår dock den, som endast har ett socialt evangelium. Människan har ej blott ett jor-

Och den församlingslärare, som försummar denna sanning, har förlorat kärnan i Kristi evangelium. En människosjäl må kallas en jordmask, den torde ha gått vilse från en kärleksrik Gud, men den är likväl en evighetsexistens, som köpts åt Gud med Kristi blod och som besitter ett värde, inför vilket all världens silver och guld bleknar. Det största jorden bär är en människosjäl. Om varje verksam kristen tager detta i beräkningen, skall det giva ökad och ny synvidd samt även ny inspiration.

Namnet gör ingen till en kristen. En församling, som består av andligen indifferenta medlemmar, är ingen kristen församling. Kristligt liv innebär en viljeförändring, som gör Kristi vilja till norm för individens känslor, tankar och handlingar. Om denna sanning finge förverkligas i varje individs själsliv denna jul, skulle julen kanske få en ny och lyckligare mening för mängen och församlingen en ljusare framtid.

En god vilja

Speciellt för S.C.T. av G. S. F.

"Frid på jorden, till människorna en god vilja" var den hälsning de himmelska gästerna bringade några österländska herdar, som troligen hade väntat ett svar på sina frågor om livets mening.

Det svar de fingo, få i stort sett vi: frid skall komma till jorden, när majoriteten av människorna besjälas av en god vilja. "Gör allas vilja god", sjunga vi i en av våra kyrkliga sånger. Den kristna befolkningen har länge känt ett behov av en sådan samhällets och individens pånyttfödelse. De ha inkorporerat själva idén därom i sina oförgätliga sångskatter. Tanken på en gudsregering föresvävade de gamle. Den tog sig uttryck i Matthys Munster såväl som i alvins Geneva. Och den lever än denna ljusa tanke, denna flyktiga teori, som tycktes ha så svårt att finna en passande jordmån bland Kedars lerar den inre.

Vad människan således behöver för att leva livet rätt, är en inre drivande kraft. Denna kraft måste vara god, och den måste icke blott vara god, utan bättre än människan. Samvetet, lämnat åt sig självt, är ej en fullt pålitlig vägvisare. Denna kraft är en inre kraft därför, att den bor i människan, men den har haft sitt ursprung hos den evige själv. All godhet kommer från Gud. Kristus sade en gång, att ingen var god utom Gud. Han menade då, att Gud var absolut godhet. Det goda vi hava är relativt godt. Om vi ej erhållit någon yttre uppenbarelse, skulle troligen det "inre ljuset" varit nog. Men en allvis skapare har givit oss en yttre gudsuppenbarelse, som kontrollerar dne inre.

I Jesus av Nasaret är den gudomliga godheten uppenbarad, förkroppsligad. Han kunde säga: Lären av mig. Kristendomens väsen är kärlek och godhet. Vad Kristus menade med godhet, visade han, då en person en dag kallade honom god. Tillrättavisande liksom ville han säga: "Hur vet du, att jag är god, då du icke känner mig?" "Jag vill icke "kallas" god utan erfaras god". "Kom och följ mig".

Vi finna sann godhet på erfarenhetens väg. Människan lär genom erfarenhet. Det kristligt religiösa livet är en erfarenhet. Ju närmare idealet Kristus vi komma, desto mera god skall vår vilja bliva.

Samhällets nydaning kan åstadkommas, när vi börja på allvar praktisera våra religiösa teorier. Jämlikhet, frihet, broderskap, var franska revolutionens valspråk, men den friheten missbrukades av sina egna och dränktes snart i blod av Napoleons härar. Den goda viljans motiv hade ej nog fattat dessa frihetsivrare. De syntes ha tänkt mycket på det timliga. Verklig förbrödring, verklig förbättring av vårt samhällsskick, är att söka i en själarnas omvändelse. När ett kol från den himmelska kärlekens altare rört vårt innersta, renat våra tankar, upplyst vårt förstånd och manat oss till osjälvisk tjänst för samtid och eftervärld, då först ha vi den goda viljan, som vill alla väl. Och att vilja är mer än att känna. Endast de viljestarka kunna slå de stora slagen för det goda och rätta.

Huruvida universum inom sig verkligen kan innesluta den sanna godheten, behöver ingen annan än pessimisten betvivla. Den kristne idealisten dyrkar en Gud, som är nära förbunden med sin skapelse. Han tror som Paulus, att vi leva, röra oss och äro till i Gud. Guds immanens gör det möjligt att hava något "summum bonum" bland oss i detta kommercialismens århundrade. Vårt gudsmedvetande protesterar mot deismens "urverk".

Vi som sett något litet av de kristna härarnas framryckning i världen, tvivla ej på seger. Fridens och sanningens furste har kommit i alla större röreiser. Hans anda kom i reformationen, i renässansen, i de stora andliga väckelserna, och till slut skall han komma fullkomligen, att intet "ont mer skall göras på hans heliga berg". Framtiden hör oss till. Låt oss leva för den goda viljans förverkligande i varje liv.

Gynna Våra Annonsörer.

Ett Hjärtligt Tack

för det gångna årets tillmötesgående av Svenska Canada-Tidningens läsare att bruka vår produkt. Och med en önskan att vi framdeles få räkna på samma goda bemötande, bedja vi att få tillönska eder

En God Jul

och ett

Gott Nytt År

L. B. HAIR TONIC CO.

per MR. OCH MRS. JOHN OLSON,

695 Furby St. Winnipeg, Man.

För den Bästa Behandling

samt skicklig och samvetsgrann Läkarehjälp rådfråga Dr. Leigh

Dr. Leigh har gjort Nerv-, Blod- och Kroniska Sjukdomar till specialitet och har under sin 30-årige praktik i Chicago behandlat och botat hvarje tänkbar form af dessa sjukdomar hos man och han har gjort sig berömd för sina kuror af de allra svåraste kroniska sjukdomsfall.

Behandlar pålitligt och framgångsfullt Nervös Svaghet, Hud- och Blod Sjukdomar, Kataryr, Dyspepsi, Reumatism och alle sjukdomar i Bröst, Lefver, Njurar, Blåsa, Mage, Uringångarne och andra organ. Snart sagdt alla sjukdomar hos man behandlas och botas säkert och varaktigt enligt den mest framskridna och framgångsfulla behandlingsmetod och de bästa och verksammste mediciner. Ni kan lita på redbar och skicklig behandling samt de bästa mediciner och behandlingssätt. Mitt utvidgade råd är så rimligt, att alla kunna draga nytta af min hjälp. All korrespondens på svenska och ansedd som privat. Mediciner sändas öfverallt.

Rådfrågning, personligen, genom bref eller fråglista, är alldeles kostnadsfritt.

Värdefull Läkarebok Fritt

"GODA RÅD" den berömda svenska boken, som Dr. Leigh skrifvit och som behandlar de flesta sjukdomar hos män, och deras följder samt äktenskapet, etc., bevis lässs af män i alla åldrar. Boken, jämte frågalista, sändes alldeles gratis och portofritt i slutet af nästa vecka till alla, som insända namn och adress till

DR. L. K. LEIGH, 177 No. State St., B 14, Chicago, Ill.

Kontorstid: Hvardagar 10-4; Söndagar 10-1. Mändags- Onsdags- och Lördagsaftnar kl. 6-8.

Hur mår ni?

"Jag förvånar mig över dig, Pat, och du så nyligen sjuk. Du går uppför stegen som en segrande hjälte och de säga mig, att du är den sista att på kvällen sluta arbetet".

"Vänta, skall jag säga dig. Jag var efter med hyran och barnen måste ha kläder för vintern, men jag var för svag att arbeta. Någon omtalade Carnol för hustru min, och hon fick en flaska. Nästa vecka gick jag tillbaka till arbete och stoffet har hållit mig fin. Kostade endast en dollar".

Hur besvarar ni den frågan — den mest betydande frågan i världen? Hoppar ni ur sängen på morgonen ivrig för dagens arbete, säker på er själv? Är ni glad att träffa folk? Är ert leende naturligt, äkta? Är ert handslag en vinnare av vänner? Säger folk om er 'hur ja gavundas denna livaktighet och energi'? Har ni en reserv av styrka, som ni kan draga från i nödfall? Ha rni energi nog att trumfa genom en stor affärstransaktion i morgon? Kan ni hålla edra konkurrenter på defensiven? Frankt sagt ‚hur mår ni?

Om ni ej kan säga "tack, bra" tag

Carnol

Det smakliga styrkemedlet.

Carnol är tillverkat efter en läkares recept. Er egen läkare kunde ej föreskriva ett bättre eller säkrare medel. Det innhåller sådana väsentliga terapeutiska stimulanter som saftextrakt av kött ,glycerinfosfater, de viktiga elementen av torskleverolja och andra varoerulla rekonstituenter i lätt smältbar form.

Carnol är ej någon "cure-all. Det är förebyggande och rekonstituerande. Det avvärjer sjukdom och bygger kvickt upp systemet efter sjukdom. Det uppvacker en glupande appetit, befordrar assimileringen av föda, hjälper matsmältningen och ger styrka till hungrande nerver. Omtåliga magar smälta det lätt. Barn tycka om det både på grund av dess smak och på grund av ,at det gör dem gott. En matsked före varje mål och vid sängdags (eller en tesked för barn) är tillräckligt. En stor flaska kostar endast $1.00 hos alla förstklassiga apotekare eller per post förskottsbetalt $1.25. Är det värt $1.00 för er att bli i stånd att se edra bekymmer i ansiktet sam le oförskräckt åt dem.

CARNOL LIMITED, TORONTO ELLER HOUSEHOLD REMEDIES CO. 325 LOGAN AVENUE, WINNIPEG, MAN.

Peter C. Johnson av Readlyn Sask. kommer att föra "Carnol" i sitt ter-

For Nervous Reaction

Dr. MILES' NERVINE

"....Jag rekommenderar Dr. Miles Nervine för att nervsystemet samt övervinna sömnlöshet och andra nervoordningar. Jag är 78 år gammal, tjänstgjorde i inbördeskriget, och jag önskar att mina gamla krigskamrater och andra angripna försöka Dr. Mile's Nervine."

JOHN F. ALLBRIGHT.

VAR OCH EN som lider av nervösa åkommor kan få säker lindring från Dr. Miles' Nervine. Ty Dr. Miles' Nervine stärker och bygger upp hela nervsystemet. Det har visat sig självt ovärderligt för så många, som förut ledo, men vilka nu njuta av hälsa och stark konstitution.

Liksom alla Dr. Miles preparationer innehåller Nervine inga vaneformande, farliga droger eller narkotor. Det är verkligen ett läkemedel av hög kvalitet, som ni på alla sätt kan lita på.
Fråga er apotekare efter Dr. Miles Nervine.
Såld under garanti att giva goda resultater.

Prepared at the Laboratory of the

Dr. Miles Medical Company

TORONTO, - - CANADA